

Reactie Internetconsultatie AMvB diploma's archivariissen - Gemeente Almere

Véronique Pluijmaekers – Informatiebeheer Officer Gemeente Almere

Erin Jansen – Stadsarchivaris Stadsarchief Almere

Als archivaris heb je basiskennis van specifieke onderdelen met betrekking tot archieven nodig. Dit betreft niet alleen het klassieke beheer van analoog archief, maar ook dat van digitale informatie en toezicht op informatiebeheer. Het huidige voorstel doet hier geen recht aan. Er worden geen inhoudelijke eisen gesteld aan de kennis en ervaring van een gemeentearchivaris. En een overheidsorgaan mag zelf beslissen welke vooropleidingen voldoende worden geacht om een archivaris aan te stellen. Hiermee wordt een vrijblijvendheid gecreëerd waardoor de verplichting van een specifiek diploma om het beroep van gemeentearchivaris te mogen uitoefenen overbodig is geworden.

Als we het zo belangrijk vinden om de kwaliteit van een gemeentearchivaris te borgen dat we de diploma-eis niet willen loslaten, moet er dan niet meer nadruk liggen op het aanbod, kwaliteit en de verschillende vormen van onderwijs komen in plaats van de wet aanpassen waarbij een grote vrijblijvendheid ontstaat?

De gebruikte terminologie zorgt ook voor verwarring:

- In artikel 2, lid 1, onderdeel b is sprake van een '[...] opleiding in het hoger beroepsonderwijs, hetzij een cursus [...]' als mogelijke optie voor het behalen van een diploma archivistiek B. In artikel 1 'Begripsbepalingen' wordt wel een definitie van 'opleiding' gegeven, maar niet van cursus. In onze optiek kan een opleiding uit meerdere cursussen bestaan, maar staat een cursus niet gelijk aan een opleiding. In de nota van toelichting wordt de post-hbo opleiding voor archivistiek B een cursus en een opleiding genoemd (p.5). Maar op pagina 6 (einde eerste alinea) wordt het volgende aangehaald: 'In deze tweede categorie vallen enkel diploma's van hbo- of wo-opleidingen en dus geen cursussen.' Er wordt hier dus wel een verschil in aangebracht. Dit zorgt voor onduidelijkheid in wat wel en niet onder een opleiding of cursus wordt verstaan.
- Dit leidt in onze ogen tot de volgende bijzondere conclusie: blijkbaar voldoet een cursus wel voor het behalen van een diploma archivistiek B, maar mag een overheidsorgaan niet stellen dat een cursus voldoende is om iemand aan te stellen als archivaris.

Er is een verscheidenheid aan archiefinstellingen in Nederland. Gemeentelijke archiefinstellingen, RHC's, kleinere instellingen en grotere instellingen. Deze verscheidenheid brengt verschillende behoeftes met zich mee voor de kennis en kunde van een gemeentearchivaris. De diploma-eis in de wet zou erin moeten voorzien dat iedere gemeentearchivaris in ieder geval 'de basiskennis' heeft om het beroep uit te kunnen oefenen. Er wordt nergens uiteengezet hoe de verplichte kennis en kunde van een archivaris wordt bepaald, wat het inhoudt en hoe daarop kan worden getoetst.

In de nota van toelichting in bij '6.1 Toezichtssystematiek' aangehaald dat Gedeputeerde Staten toezicht houden op de naleving van de diploma-eis door de colleges van burgemeester en wethouders van gemeentes. In hoeverre is dit haalbaar als het verantwoordelijke overheidsorgaan de vrijheid krijgt om zelf te bepalen dat een diploma 'in voldoende mate betrekking heeft op de kennis en kunde die voor de uitvoering van de functie van archivaris bij het overheidsorgaan benodigd is'? Het risico is dan dat het antwoord op de vraag of de archivaris een diploma heeft altijd ja is. Maar dat zegt inhoudelijk niets, omdat daar niet op wordt getoetst.

Wij vinden een systeem als bijvoorbeeld een puntensysteem of een register veel geschikter. Waarbij bijvoorbeeld jaarlijks een aantal punten gescoord zouden moeten worden (al dan niet via cursussen en trainingen) en er specifieke vaardigheden/kennis moeten worden behaald om geaccrediteerd te blijven als gemeentearchivaris. Zo wordt ook aansluiting op huidige ontwikkelingen beter geborgd.